

Nr 126.

Af herr **Olsson** i Broberg m. fl., om *skrifvelse till Kungl. Maj:t*
angående de värnpliktiges undervisande i skogsvård och
skogsplantering.

I den ålder, då den värnpliktiga ungdomen vapenöfvas är den mottaglig för intryck och kan lätt bibringas kunskaper och insikter i olika ämnen.

Bland sådana ämnen, som i främsta rummet torde förtjäna att uppföras på den s. k. fälthögskolans program, lärer tvifvelsutan kunna uppställas: en kort handledning i skogsvård och skogsplantering.

Välbekant är nämligen i hvilken hög grad Sveriges framtid i ekonomiskt hänseende är beroende af skogstillgången och en jämn export af mera eller mindre förädlade trävaror, att vi allt framgent ur våra skogar årligen kunna uttaga 100-tals miljoner kronor — en bland de största artiklar, med hvilka vi kunna reglera vår handelsbalans så, att den icke gestaltar sig allt för ogynnsam.

Få omsorger lära sålunda för oss svenskar vara af så stor betydelse från ekonomisk synpunkt som just den att vårda och öka vårt skogskapital. En viktig faktor i detta afseende är tvifvelsutan att intressera våra unga söner och bibringa dem insikt uti en rationell skogsvård, samt att skogsodla våra 100-tusental hektar kalmarker. Visserligen söka landets skogsvårdsstyrelser att göra hvad i deras förmåga står för skogsvårdssakens populariserande, men i många län äro penningtillgångar och personal otillräckliga att exempelvis på en mängd olika ställen inom verksamhetsområdet anordna allmänna kurser och dylikt.

Utmärkta tillfällen synas föreligga att, under det en stor samling af skogsmarksegares söner och andra äro samlade till vapenöfning, vid lämpligt tillfälle bibringa denna tacksamma lärjungaskara intresse för och insikt uti berörda viktiga ämne.

Å Bohusläns regementes öfningsplats, Backamo, gjordes för första gången våren 1909 ett försök att ute å marken undervisa värnpliktige i skogsodling.

Utän att taga någon tid från de egentliga vapenöfningarna företogo nämligen icke mindre än 7 kompanier skogsodling å kalmark c:a $\frac{1}{2}$ mil från lägerplatsen.

Hvarje kompani hade i förväg tillfrågats, om det vore hågadt att frivilligt offra en del af sin fritid till skogsodling, och förklarade sig hvarje man därtill villig. Länsjägmästaren var närvarande och höll ett kort föredrag om skogsvård och skogsodling före arbetets början, hvar efter under kompanibefällets, länsjägmästarens och tvänne läns-skogvaktarens ledning arbetet med lif och lust pågick ett par timmars tid med hvarje kompani.

Deltagarne förklarade sig synnerligen nöjda med den intressanta och uppfriskande omväxlingen i de hvardagliga militäröfningarna.

Erfarenheten från dessa bohuslänska militärskogsodlingsförsök pekar emellertid med all tydlighet på, dels att dessa öfningar äro mycket omtyckta af de värnpliktige, och dels att därest någon verklig praktisk valuta skall vinnas af »den de värnpliktiges planteringsdag», bör densamma vara *hel*, d. v. s. helt få disponeras för teoretisk och praktisk undervisning i skogsvård.

Om man vill utgå ifrån att t. ex. 20,000 dagsverken af unga intresserade värnpliktige årligen användes till skogsodling, så skulle lågt räknadt 3,000 hektar eller 6,000 tunnland af Sveriges kala skogsmark göras produktiv per år.

Utöm nämnda afsevärda materiella resultat, som en de värnpliktiges planteringsdag skulle lämna, finge skogsodlingen speciellt så att säga en officiell stämpel, hvars betydelse för denna fosterländska sak torde vara uppenbar.

Den välkomna omväxling uti de, trots allt, i längden enformiga vapenöfningarna, som en planteringsdag i skog och mark med dess nyttiga och praktiska lärdomar skulle bereda de värnpliktige, skulle säkerligen ock hälsas med glädje och bevaras i angenämt minne.

På grund af det anförda hemställes vördsamt,

att Riksdagen behagade i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t taga i öfvervägande, huruvida någon dag årligen af den anslagna öfningstiden kunde beredas att under vederbörande

befäl och sakkunnig ledning bibringa de värnpliktige undervisning i skogsvård och skogsplantering.

Stockholm den 27 januari 1910.

Oscar N. Olsson.   Cornelius Olsson.   J. G:son Crafoord.

Ivan Svensson.   A. P. Gustafsson.   A. Magnusson.

S. J. Larsson.   Gust. Månsson.

Nr 127.

Af herr **Olausson** m. fl., om *skrifvelse till Kungl. Maj:t angående statens öfvertagande af halfva kostnaden för underhåll af allmän väg, bro och färja på landet.*

Under de senare åren ha uti motioner förslag framkommit till Riksdagen om att kostnaderna för väghållningsbesvärets utgörande på landet måtte af staten helt öfvertagas. Dessa motioner ha dock blifvit af Riksdagen afslagna. Efter frågans afgörande sistlidne års riksdag, vore ock det stora flertalet såväl inom riksdagen som i hela landet eniga om att tanken fallit för en längre följd af år.

Undertecknade, som ej kunna biträda den åsikten, att staten helt bör öfvertaga vägunderhållet på landet, men ändock anse, att det allt för ojämt tryckande och för municipalsamhällena i synnerhet ganska kännbara väghållningsbesväret bör genom bidrag af statsmedel i större mån, än nu är förhållandet, utjämnas och underhållas, väckte vid förra årets riksdag motion om att Riksdagen behagade i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till att halfva kostnaden för underhållet af allmän